

L'article del dia

EL 4% DEL PIB ESTÀ BÉ

La proposta de CiU de limitar l'aportació a l'Estat corregeix la descapitalització de Catalunya

RAMON
Tremosa*

Artur Mas va anunciar l'octubre passat que el gener del 2005 presentaria la seva proposta sobre el finançament català, una decisió que va justificar dijous passat davant «la passivitat del Govern tripartit» en una qüestió tan transcendental.

Per fi una fórmula concreta! Comparteix l'opinió d'Eusebi Cima, president de la Cecot, primera patronal catalana que proposa un model similar al basc i al navarrès: «Els períodes d'interinitat dels grans textos legals han de ser breus, allargar-los excessivament genera incertesa en els agents econòmics». Les constitucions dels països més avançats es reformen de manera quotidiana i rutinària, de forma gairebé inadvertida per als seus ciutadans, mentre que altres temes territorials i socials mereixen més atenció. Així, ja s'hauria d'estar parlant de quins impostos, i amb quina capacitat normativa, ens convé gestionar de manera exclusiva i urgent (com és el cas del tan important i estratègic impost de societats).

La principal virtut de l'acord econòmic de CiU radica en la transparència, que és la gran virtut del sistema foral. CiU proposa limitar estatutàriament al 4% del PIB la quantitat anual que aporta Catalunya a la resta de l'Estat. Aquest 4% inclou tant el cost de la despesa pública que seguiria realitzant el Govern central a Catalunya (que ha estat ínfim al País Basc i Navarra entre el 1996 i el 2004), com una aportació a la solidaritat —el 2% del PIB— semblant a la que realitzen, contra el tòpic insolidari, les dues comuni-

tats forals (que entre el 1991 i el 1996, de quan daten les últimes balances fiscals calculades amb dades oficials, va ser equivalent al 2% anual del PIB basc i al 3,5% anual del PIB navarrès).

Estimacions oficioses situen entre el 9% i el 10% del PIB el déficit fiscal català amb l'Estat espanyol en els últims anys, un percentatge que no té equivalent en cap Estat federal, pel que fa a les contribucions de les regions productives al seu respectiu sector públic central. Això constitueix la principal crítica al model de finançament imposat pel PP el 2001.

Mai la Generalitat ha participat de percentatges tan elevats de tants impostos (33% de l'IRPF, 35% de l'IVA i 40% dels impostos especials), però mai el déficit fiscal català ha estat tan alt: es van retallar transferències de l'Estat a la Generalitat per import equivalent als impostos cedits («tot va canviar perquè no canviés res», al no augmentar el volum de recursos disponibles) i s'estima que el Govern del PP va realitzar una menor despesa pública a Catalunya perquè ja no depenia dels vots de CiU (alhora que «la consolidació de l'Estat autònom» passava per transferir competències sense dotacions pressupostàries, fins al 12 del 2003, en un clar exemple de la deslleialtat institucional del final de l'azararot).

AVUI ENCARA no es coneix quina ha estat la recaptació i la despesa pública del Govern central per territoris entre el 1997 i el 2004, malgrat que Hisenda disposa d'un dels millors sistemes informàtics del món. Que el Govern de Zapatero, després de nou mesos, encara no hagi fet pública aquesta vital informació és el pitjor presagi possible que plana sobre el nou model de finançament català: ¿com s'ha de negociar la necessària i urgent reduc-

SILVA ALCOBA

La iniciativa econòmica de Mas es basa en la transparència, la gran virtut del sistema foral

ció del déficit fiscal català en el context espanyol si no es coneix, per exemple, si la Comunitat de Madrid segueix sense aportar res als fons de la solidaritat interterritorial (tal com van calcular per al període 1991-1996 catèdricats de diverses universitats espanyoles, entre ells l'actual conseller **Antoni Castells**, d'acord amb el més precís i rigorós criteri de càlcul de balances fiscals del flux monetari?)

L'acord de CiU proposa que la Generalitat recapti tots els impostos generats a Catalunya mitjançant una agència tributària catalana, sense proposar llargs períodes transitoris per resoldre de soca-rel certs resultats perversos que ja avui ofereix l'actual model: segons la fundació FUNCAS (Fundació de les Caixes d'Estalvis Confederades), el 2003 la renda familiar bruta disponible per

càpita (renda després d'impostos pagats i transferències rebudes) de Castella i Lleó, calculada en «paritat de poder de compra» (eliminant les diferències de preus), ja va superar la catalana. Aquests resultats i altres són impropis i impensables de qualsevol Estat d'estructura federal i han de ser corregits de base: l'excés d'aportació catalana està perjudicant el nostre creixement econòmic (s'està deixant de créixer), al mateix temps que retalla els nostres serveis socials. La solidaritat dels catalans ha de començar pels pobres de Catalunya: «Amb aquest déficit fiscal no hi ha política social possible» (**Juan Coscubiela**, 2003).

EL DEBAT sobre els límits de la solidaritat és de constant actualitat en tots els estats federals. **Poschmann** conclou, referint-se al Canadà, que «quan l'Estat transfereix recursos entre territoris, els pobres de les regions riques finançen els rics de les regions pobres». El 2001, el Banc d'Espanya va publicar un treball titulat *Subdesenvolupament racional*: «Quan els habitants de regions pobres reben grans quantitats de diners amb caràcter estable i permanent, es generen incentius racionals per no espavilar-se». ¿Està passant això a Espanya avui?

L'acord de CiU proposa corregir ja, després de 25 anys d'aportacions bilionàries que han capitalitzat Espanya, la creixent descapitalització de Catalunya. Ara només falta que el tripartit català, a la vista de les reaccions de bona acollida a la proposta de **Mas** (ja que el pacte del Tinell no hi està gaire lluny), permeti visualitzar al Congrés una *pinya* històrica dels diputats catalans que resolgui el nostre principal problema. ≡

*Professor de Teoria Econòmica de la UB.

El bitllet

LA BÈSTIA EN LLIBERTAT

JOSEP MARIA
Loperena*

Tomás Pardo va ser condemnat a 26 anys de presó per la Secció 2a de l'Audiència de Barcelona. La Sala va declarar provat que «va atacar dues dones, va robar i pegar a la primera, mentre que l'altra la va introduir en un cotxe a punta de navalla, la va portar a un descampat, la va lligar a un arbre, la va violar i finalment la va apunyalat al coll». **Pardo**, que estava en llibertat provisional per haver superat els dos anys, màxim de permanència a la presó, va anar al judici pel seu propi peu. Per un error de la Fiscalia no s'havia sol·licitat la prorroga dels dos anys més que fixa la llei. Malgrat això **Pardo**, al judici, va admetre la culpabilitat.

Ara, després de la sentència, la Fiscalia ha demanat la presó de **Pardo**, demanda que la Sala presidida per **Pedro Martín** ha denegat. Els arguments del tribunal són d'un legalisme exasperant. Entén que la petició no té «base legal» i reprotxa al Ministeri Públic «no haver acompanyat amb la seva sol·licitud els pressupòsits de la seva demanda». Afegeix el magistrat **Martín** que la celebració d'una compareixença «no serviria més que per despertar vans expectatives socials que no podrien ser legalment satisfetes». Sento diferir radicalment de la tesi del tribunal. El simple fet de sol·licitar per la Fiscalia una compareixença mereix, com a mínim, la seva celebració, i la petició de presó per a la bèstia, la seva concessió. Per dues raons fonamentals. Perquè la justícia, segons la Constitució, emana del poble i el poble reclama l'empenament de **Pardo**, i perquè el jutge que es limita a aplicar la llei és un mal jutge. ≡

*Jurista.

Família tipus

Horacio Altuna

GRUP ZETA: Fundador: ANTONIO ASENSIO PIZARRO. President: Francisco Matos. Vicepresident Executiu: Antonio Asensio Mosbah. Consellers: J. M. Casanovas, Serafín Rodón i Jesús Castillo. Secretari: J. R. Franco. Vicesecretari: E. Valverde. Conseller Dtor. General: J. Castillo. Dtor. Editorial i de Comunicació: M. A. Liso. Comitè Editorial: J. M. Casanovas, A. Franco, M. A. Liso, J. Miralles, J. Ochoa i J. Pineda. Dtor. general de Premsa: Román de Vicente. Dtor. general de Publicitat, Màrqueting i Promocions: Joan Alegre. Dtor. general de Serveis Corporatius: Conrado Carnal. Dtor. general de Revistes, Llibres i Multimèdia: J. Luis Garcia. Dtor. general de Distribució: V. Lloret. Dtor. de control: J. Martínez. **EDICIONS PRIMERA PLANA:** Dtor. General: J. Alegre. Directora: V. Bienes (màrqueting). J. G. Miguel (comunicació). M. Moya (producció). M. Fariñas (exterior). D. Segura (promocions). C. Mateu (sistemes). P. Vidal (compra). P. Romero (administració). X. Bada (control gestió). J. L. Bascueta (pressat). D. Casanovas (recursos humans). C. Moreno (adm. redacció). **Edicions Primera Plana S.A.** Consell de Cent, 425-427, 08009 Barcelona. T: 93 265 53 53. Fax: 93 484 65 12/13. Delegació a Madrid: O'Donnell, 12, 28009 Madrid. T: 91 586 97 00. Fax: 91 586 97 29/30. Impressió: Gráficas de Prensa Diaria. Dtor. gerent: E. Ripollés. Directora: L. Miranda (tècnica). F. López (producció). Distribució: Logística de Medios Catalunya S.L. Baldiri, 84, 2a planta, 08009, Barcelona. T: 93 484 66 00. Fax: 93 484 66 35. Publicitat: Zeta Gestión de Medios. Dtor. gerent: P. San José. Directores comercials: S. German (Catalunya), I. Monar (Madrid). Consell de Cent, 400. T: 93 265 53 53. Classificats: T: 93 265 57 27. Fax: 93 326 27 28.